

REDACTIUNEA,
Administratiunea si Tipografia
Buc. piata mare nr. 30.
TELEFON Nr. 226.
Preturi nerezonabile nu se
primesc.
Articolele nu se retrimit
la cerere.
Adresă la Administratiunea
Buc. si la tipografia
BUCUREȘTI de ABONAMENTI:
Buc. la M. Duker Nachf.
K. Augenthaler & Emmerich Les-
ch. Heinrich Schalsk. A. O.
Nachf. Anton Orpelik.
București la A. V. Golber-
stein Bornat Iuliu Le-
d. (VII) Krásóbet-körút
Pretul inserțiilor: o serie
pe o coloană 10 bani
pentru o publicare. Publicări
pe mai multă vreme după tariful și invo-
ic. RECLAME pe pagina
1 și 2 pe 30 bani.

GAZETA TRANSILVÂNIEI.

ANUL LXXII.

Telefon: Nr. 226.

GAZETA apare în limba
Abonamente pentru Austria-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 8 cor.
N-rii de Duminică 4 cor.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10
N-rii de Duminică 8 fr. pe an
Se primumără la toate
cile postale din țara și
afară și la 4-nii colectivi.
Abonamentul pentru Brașov:
Administratiunea. Piata ma-
targul Inalt Nr. 30. etaj
I. Pe un an 30 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 8
Ou dusul acasă: Pe un an
cor., pe șase luni 12 cor.,
trei luni 8 cor. — Pe
pliar 10 bani. — Atât
mentele, cât și inserțiile
sunt a se plăti în
avans.

Nr. 178.

Brașov, Miercuri 19 August (1 Septembrie)

1909

Kossuth la dejun și intervivat.

Peste vară, de când e ministru
coalitionist poate, Francisc Kossuth
nu mai stă la Herkulesbad sau la
altă baie din Ungaria, ci se duce la
băile germane, va să zică în străina-
tate. Anul acesta a fost la Karlsbad.
Semn bun, că nu mai pătimește de
reumă.

Regele Angliei, Eduard, vara a-
ceasta a petrecut-o împreună cu fa-
milia, la Marienbad. Astfel Marienba-
dul a devenit o însemnată stațiune
politică pentru timpul de odihnă și
de pregătire al verei. Semn că An-
glia rămâne aceiași, rămâne totdea-
una statul încheiat al Europei, pu-
ternic în întregimea lui, ca stat, ori-
cine i-ar conduce destinele.

Iar ca un nou semn, că Anglia
incă tot mai are marea ei putere de
influență în Balcani, rând pe rând
bărbații de stat ai orientului, sau cum
zice și azi presa apuseană și cea
maghiară: „ai țerilor balcanice“, au
căutat ocazie a „face cunoștința per-
sonală“ — principiul d-lui Ionel Bră-
teanu — cu bărbații de stat ai apu-
sului englez, între cari este cel din-
tâi Regele! A început cu vizitele pri-
mul ministru al României, I. Brătianu,
apoi ministrul de externe al Serbiei,
și pe urmă, bine înțeles, nu putea
lipsi nici unul dintre marii bărbați ai
Ungariei, și s'a prezintat Fr. Kossuth.

Pentru că a rămas mai pe urmă,
se zice că a fost recompensat pri-
mind invitare specială, la dejunul de
Sâmbătă. Dar pentru că a fost recom-
pensat cu atâta distincție, se zice
mai departe, că la dejun Regele nu
a lăsat să se facă vorbă despre po-
litică *nici cât de puțin*. Poate-i era
teamă Regelui? Sau poate ținea să
fie delicat...?

Nu știm aci, la așa mare depăr-
tare, care din două; atâta știm nu-
mai, și apreciem deplin situația, că
pentru un politic, ministru și vechi
șef de partid în majoritate, trebuia
o nouă recompen-ă, nu putea să ră-

mână fără câteva declarații politice,
cât de banale și de nehotărâte măcar.
S'a lăsat deci intervivat de un co-
respondent dela „Neue Freie Presse“.

A vorbit, firește, despre — situa-
ția politică din Ungaria în general.

Sunt două cauze mari ale crizei,
spunea ministrul. Una că majoritatea
are un program bazat pe legile ezis-
tente și tot nu poate ajunge — la
guvern Alta, că după dimisia guver-
nului coalitionist, kossuthiști sunt
opriți de a forma un — guvern al
lor propriu. Una din aceste două cauze
ar ajunge în altă țară constituțio-
nală — spunea ministrul, — unde
morala este și un principiu politic,
— spunem noi, — ca partidele să fie
mai agitate.

Soluția crizei o găsește în disol-
varea camerei, dar n'o recomandă
regelui, de grija că nu cumva partidul
independent să iasă — de ceia ce el este
sigur, mai numărăm și cu elemente
mai turbulente, din noile alegeri. Și
pe deasupra, actualul parlament nu
poate fi dizolvat, până nu-și va im-
plini marea datoriună de a crea legea
electorală, spunea tot Kossuth —
deși noi avem *știri ce ne spun că
tactica perfidă a partidului kossuth-
ist este tocmai a perde vara până
va trece ciclul de cinci ani, pentru
ca alegerile noi, în cari sperază a se
întări, să se facă tot pe baza veche.*

Ministrul partidului său însă con-
tinuă isteț cu humbugul, vorbește ina-
inte despre Andrassy și proiectul lui,
pe care-l vede realizabil „cu oarecari
modificări“ la cari și Andrassy „s'ar
putea invol“, revine iarăși la criză,
și găsește că fără de rezolvarea ei
echitabilă, constituirea delegațiilor va
întâmpina mari greutăți, și termină
sărind la Apponyi, a cărui „religiositate
personală“ o ia în apărare față
de inviniurile de clericalism, iar des-
pre relațiile între ei doi, deși el Kos-
suth se ține de liberal, constată că
sunt amicale, pline de încredere și de
solidaritate. „N'am avut nici odată să

mă plâng împotriva lui“, zicea cu
vorbă proprie Fr. Kossuth.

Nu știm dacă în acest interview
în adevăr s'ar putea găsi mai multă
politică decât la dejun; nu cercetăm.
Pe noi toată mascarada asta ne intere-
sează foarte puțin. Ne interesează
însă atât mai mult ceia ce deocamdată
amintisem abia în treacă: *tactica și-
reată a partidului kossuthist, de-a
amăna criza, și de-a pierde timpul
în orice alt chip pasionant, până va
veni timpul normal pentru alegerile
noui, tot pe baza legii celei vechi, va
să zică până este în mâna lor pu-
terea administrației.*

Înșală celelalte partide, înșală
Coroana, înșală naționalitățile cu acea-
sta tactică a lor. Acuma se fac
svonuri numai în treacă, dar o dem-
mascare completă trebuie să urmeze.

Un apel calduros apare în fruntea
revistei „Teara Noastră“, către preoți și
fruntași, chemându-i la o rezistență in-
tensivă, acuma când și atacurile împotriva
noastră tot mai mult se întesc. Apelul
începe cu această justă critică:

„Cine a spus că printre noi Românii
sunt și agitatori politici, dintre cari unii
își ezercită această funcțiune chiar ca
profesiune, s'a înșelat amar. Adevărul este
tocmai contrariul, că în sânul nici uneia
dintre naționalitățile acestui stat nu se
face mai puțină agitație ca la noi Ro-
mânii... Din cauza aceasta apoi sunt și
reacțiunile noastre atât de palide și de
incidentale, încât nu au caracterul impulsiv
al manifestațiilor din sânul popoarelor
simțitoare și mature politicește...“

Și se sfârșește cu aceste avântate
rânduri:

„E timpul suprem ca să ne spunem
cuvântul public și să ne fixăm atitudinea
cuvântă față de procederea guvernului.
Înainte de a se deschide sesiunea de
toamnă a camerei, să pornească Românii
din toate colțurile a se pregăti de pro-
testare. În adunări populare, mari sau
parțiale, în diferitele adunări ale congre-
gațiilor, în consistoriile bisericesti și școl-
are, în sinoadе și congrese să pornească
murmurul de nemulțumire și de stântă
indignare. Și să vestim pe cei vinovați, că
până ce nu-și vor retrage porunca lor,
între Români nu va fi liniște.“

Atitudinea presei maghiare în con-
flicul recent al bisericilor române cu mi-
nistrul Apponyi o caracterizează >Tel
Român precum urmează:

„...toată lumea cultă știe, și o
spun și legile patriei, că catechisarea apar-
ține eslusiv bisericilor, că ele au dreptul,
dar și datorința, să se îngrijească de ea,
și totuși în țara întreagă, durere, nu s'a
găsit nici o gazetă maghiară, care să o
știe aceasta, și să o spună publicului său
celilor, dar să spună și ministrului: nu te
amesteca în chestia catechisării, pentru că
nu-ți aparține competenței!“

„Toată lumea știe, că limba liturgică
în biserica noastră e limba română, și că
religia nu poate fi predată elevilor în altă
limbă, decât în limba liturgică, lucru pe
care de altcum l'a recunoscut și ministrul
înșiși, și totuși nu s'a aflat nici o gazetă
maghiară, care să fi avut curajul să spună
pe față: *biserica română e de aștădată
în drept*, iar nu ministrul care se ames-
tecă fără nici o îndreptățire legală în afa-
cerile interne ale unei biserici autonome
și naționale!“

Toacă la urechea surdului!

Trialsmul. Ziarul >Az Ujság< aduce
de-o vreme tot mai multe și mai sen-
zaționale știri despre pregătirea în taină
pentru trialism a Croaților, sprijiniți de
cercurile oficiale din Viena, ba chiar cu
consimțământul Moștenitorului. Într'un
număr din urmă i-se scrie ziarului: >Trăim
în zodia socialismului! Pe terenul militar,
noul regim e ca și îndeplinit. Vereșanin
este șef de trupe, și astfel provinciile de
sud militărește sunt un teritor unitar.
Vereșanin e croat, politica lui e croată.
Lângă el a fost numit Liposcak colonel
de stat major, care deasemenea e croat.
Și în guvernul bosniac s'au început mu-
tările funcționarilor, tot înspre paguba
noastră. Maghiari și până acum au fost nu-
miți cam cu greu la posturi înalte, dar
acuma până și la oficiile mai mici, numesc
cu predilecție tot tineri croați. Ale lor
sunt avantajile, la preturi, la judecătorii
de cerc, cum arată statistica anului din
urmă. Chiar și urmașul adlatului civil, br.
Benkő, va fi un croat. Șef de plasă ma-
ghiar nu este nici unul. President de tri-
bunal nici unul. Consilier de curte nici
unul. Și n'ar strica un control mai ener-
gic, tocmai acum când spiritul trialismu-
lui pătrunde în tot mai multe suflete,
când în Bosnia se sevărește o muncă
statornică, consecventă: se pregătește tria-
lismul.“

FOILETONUL >GAZ. TRANS.<

Zări din univers.

— Marte în 1909. —

Marte e ușor de recunoscut pe cer.
Din capul locului, fiindcă strălucește ca o stea
de mărimea întâiu A doua, fiindcă e roșu
ca focul. A treia, fiindcă e neastâmpărat:
schimbându-și necurmat locul printre ste-
lele zodiacului. Azi e ici. Peste o lună
ajunge colo. Peste alta — mai încolo. La
a treia „staționează“ ori pleacă îndărăt:
dela răsărit spre apus. La a patra iarăși
pleacă înainte: dela apus spre răsărit.

Fiind în ajunul, când această pla-
netă devine ușor accesibilă pentru obser-
vații, voi indica împrejurările diferite, ce
caracterizează opoziția din anul acesta.

În primele luni ale anului se vedea
cătră ziuă. Răsărind din ce în ce mai de
grabă, deveni vizibilă în a doua jumătate
a nopții cu începere din Iunie. În August,
Septembrie și Octombrie se vede toată
noaptea. În Noemvrie și Decembrie apune
din ce în ce mai de timpuriu, rămânând
totuși de-asupra orizontului până la ore
înaîntate din noapte.

În 13 Maiu, Marte era în cvadratură
cu Soarele, adică diferența lor de rectas-

cenziune (lungime) era 90°. Marte răsăria
deci cu 6 ore mai în grabă decât Soarele.
În opoziție va ajunge la 24 Septembrie,
adecă în acest timp diferența de rectas-
cenziune va fi la 180°. Marte va răsări cu
12 ore înainte de Soare, ceace însem-
nează că va trece prin meridian tocmai
pe la miezul nopții.

De la începutul anului se tot apro-
pie de noi, ajungând în distanța cea mai
mică la 24 Septembrie. Din acest moment
încolo, iarăși se depărtează. Iată acest fe-
nomen exprimat în cifre:

		Diametrul	Distanța ¹⁾ dela Pământ
Ianuarie	1	4,4	2,118
	13	4,6	2,023
	25	4,8	1,925
Faur	6	5,1	1,823
	18	5,4	1,720
Martie	2	5,7	1,617
	14	6,2	1,513
	26	6,7	1,411
Aprilie	7	7,1	1,310
	19	7,6	1,212
Mai	1	8,3	1,118
	13	9,1	1,026
	25	10,0	0,939

¹⁾ Unitatea e distanța Pământului dela Soare, adecă 149.501,000 km.

Iunie	6	10,8	0,955
	18	12,1	0,776
	30	13,4	0,701
Iulie	12	14,8	0,631
	24	16,5	0,566
August	5	18,4	0,508
	17	20,4	0,458
	29	22,3	0,419
Septemb.	10	23,7	0,395
	22	23,98	0,390
	24	24,0	0,389
Octomv.	4	23,0	0,407
	16	21,1	0,444
	28	18,7	0,500
Novemb.	9	16,4	0,571
	21	14,3	0,654
Decemb.	3	12,5	0,746
	15	11,1	0,846
	27	9,8	0,951

Din Iulie până la finea anului se află
în zodia Peștilor.

Luna trece pe lângă Marte la datele
următoare: 18 Ianuarie, 15 Faur, 16 Mar-
tie, 14 April, 12 Mai, 10 Iunie, 8 Iulie, 5
August, 2 și 29 Septembrie, 26 Octombrie,
22 Novembre și 20 Decembre. Cinci din
aceste conjuncțiuni sunt însoțite de ocul-
tații, în parte invizibile dela noi. În 26
Martie, planeta a trecut la 18' spre sud
de Uran.

Dintre toate planetele superioare, a lui
Marte e singura, care ne relevează faze
senzibile. Pentru mijlocul fiecărei luni,
partea luminată a discului e următoarea:

15 Ianuar . . .	0,917	15 Iulie	0,994
14 Faur	0,897	15 August . . .	0,930
15 Martie . . .	0,888	15 Septembrie .	0,872
15 April	0,890	15 Octombrie .	0,851
15 Mai	0,920	15 Novembre .	0,851
15 Iunie	0,976	15 Decembre .	0,868

Deja primele observații telescopice
modeste, din 1610, îndemneau pe Galilei să
admită existența acestor faze, după cum
scrie în o epistolă către Benedetto Cas-
telli din 30 Dec. 1610. Dar abia prin ob-
servațiile din 1638, cu ochianul lui Fon-
tana, sub cerul limpede al Neapolului, s'au
constatat în mod neîndoios. Schimbările
aceste de lumină nu ating însă nici-odată
mărimea celor ce le oferă Luceafărul, ori
Mercur, căci Marte rămâne totdeauna mai
depărtat de Soare decât noi. Ele nu întrec
turtirea discului lunar trei zile înainte sau
după Luna plină.

Mișcările. Calea lui Marte se află în
afară de calea Pământului. Nu e circulară,
ci după a lui Mercur e cea mai eliptică
dintre a tuturor planetelor principale, pre-
sentând escentricitatea de 0,0932611. În
urma acesteia, distanța planetei este:

Congresul internațional de medici.

In fine s'a deschis Duminecă la Budapesta și congresul internațional medical, care a produs o agitațiune atât de mare în lumea medicală. La ședința de deschidere, prezidată de profesorul de universitate Dr. Koranyi, la care a participat și arhiducele Iosif, ar fi luat parte, după telegramele biroului ungar de pressă, 3300 medici.

Majoritatea acestor medici o constituie fără îndoială medicii evrei și maghiari, cari prin numărul lor au crezut că vor putea contrabalansa absența tuturor medicilor slavi și români. Nu dăm greș, dacă în suma oficială de 3300 medici vom computa și pe membrii familiilor medicilor, cari au ținut să facă excursiunea la Budapesta.

In prima ședință ținută Duminecă dim. a luat cuvântul și arhiducele Iosif, care a salutat congresul în numele Maj. Sale. Apoyoni a vorbit în numele guvernului, iar primarul Fülöp în numele orașului Budapesta. S'au expediat și câte o telegramă omagială Maj. Sale și regelui Italiei.

Dr. Müller a făcut apoi o dare de samă despre dezvoltarea științei medicale dela ultimul congres până azi și a arătat scopul congresului. Dr. Gross, secretarul comitetului organizator, a vorbit despre lucrările acestui comitet, care s'a pus în legătură cu 38 comitete naționale din diferite state.

S'au constituit apoi diferitele secții, cari și-au început după amiază lucrările.

Ia congres participă următoarele state cu numărul respectiv de membrii :

Franța 34, Statele-Unite 27, Canada 12, Italia 10, Austria 10, Rusia 8, Japonia 8, Germania 7, Argentina 6, Bulgaria 5, Belgia 5, Bavaria 5, Spania 5, Irlanda 4, Grecia 3, Mexic 3, Olanda 3, Cuba 3, Elveția 3, Danemarca 3, Uruguay 3, Svedia 2, Serbia 2, Chile 2, India 2, Australia, Turcia, Portugalia, Norvegia, Nicaragua, Monaco, Zeelanda-nouă, Hamburg, Brema, Meklenburg, Baden și Nürnberg, câte un membru. Mai departe sunt reprezentate 70 universități prin câte un delegat.

Biroul ungar de pressă a telegrafiat ziarul din străinătate știrea tendențioasă, că la congresul de medicină din Budapesta, care s'a deschis Duminecă, ar participa și d-nii d-ri profesor V. Babeș, profesor C. Angelescu și Păianu.

Această știre — scrie »Voința Națională« — este cu desăvârșire inexactă. Din informațiunile pozitive ce le-am cules putem afirma, că d-l profesor dr. V. Babeș se află la congresul de lepră din Bergen, de unde trebuie să sosească astăzi seară, iar d. profesor dr. C. Angelescu se află la moșia sa. Cât privește de d. dr. Păianu nici nu există.

Pentru a face nițică reclană jidovească și pentru a câștiga simpatia medicilor străini, ministrul ne agricultură Darányi a ținut să facă flecării membru al congresului un cadou câte două sticle vin de Tokay. A pățit-o însă bietul Darányi, căci președintele comitetului internațional al medicilor abstenenți a trimis un protest contra acestui dar. Protestul medicilor abstenenților spune, că pentru scopul

de analiză științifică (?) nu vor putea servi două butelii de vin. Dealtăparte este înjositor pentru medici a presupune, că în schimbul acestui dar vederile lor ar putea fi influențate.

Bun bobârnacl!

Organul partidului social-democrat »Népszava« face în ajutorul deschiderii congresului o critică neîndurată comitetului maghiar, făcând atenții pe medicii străini, că vor fi primiți cu potemchinade. Să nu se lase deci a fi seduși de aparențele, pe cari amfitrionii lor maghiari vor căuta a le arăta, căci realitatea este alta. Locuințele Budapestei sunt insalubre, fiindcă sunt îngrămădiți prea mulți. Sunt 1917 locuințe subterane, iar numărul acelor cari închiriază paturi cu ziua sau cu luna, este de 27,000. Budapesta dă cel mai mare contingent de oficioși. Pentru armată se cheltuiește un sfert de miliard, pe când în toată țara nu sunt de cât 400 de spitaturi, numai un sfert din câte are Elveția. Casele de alienați n'au de cât 2512 paturi, pe când numărul alienaților e de 42 245, astfel 40.000 din acești nefericiți, sunt abandonati.

Gáspár Armin, acel inspector școlar care într'un ton destul de necuviincios »apostrofase« (vorba lui proprie) pe mitropolitul dela Sibiu, ca să se supună ordonanței ministeriale urmând astfel un principiu evanghelic (?), vine acum și declară în »Alk.«, că el de aceia »face pretenziuni, fiindcă după experiențele lui, în Ardeal, mai cu seamă în jurul Clujului, elevii gr. orientați au de limbă maternă numai pe cea maghiară...«

Să-l lăsam deci în pace, pe d-l Gáspár Armin!

La congresul catolicilor, din Seghedin, care anul acesta e foarte cercetat și foarte aprins în discuții, ia parte, cum anunță ziazele maghiare, și P. S. S. Episcopul Vasile Hosszu, iar Slovaci lipsesc.

Situația politică în Bucovina.

(Fine.)

Pe timpul alegerii sale de căpitan al țării întregul majorat din Berhomet a fost prețuit cu un milion de coroane, iar datorii ipotecare — fiindcă majoratul nu se poate vinde — a putut contracta numai a treia parte din întregul preț al moșiei, deci numai 300,000 cor. Astăzi însă, după ce se știe ce devastată este aceea moșie de majorat, după ce prețul ei a scăzut în loc să crească, prin interveniri suspecte și mahnățiuni neînțelese, prețul majoratului s'a taxat cu peste 6 milioane, pentru ca să se poată contracta datorii mai mari și de fapt cărțile tabulare arată, că datorii ipotecare pe cea moșie se urcă peste două milioane ceea ce înseamnă că se urcă peste valoarea reală a moșiei. Cametele și cheltuielile anuale ordinare ale baronului, ca apanaje etc. întrec suma de 600,000 cor. iar dobânda ce trebuie s'o plătească pe sinete, pentru așa numitul »credit personal« — cine o poate spune? Numai între jidanii bucovini ni se afirmă, că circula peste 10,000 sinete cu sume enorme imprumutate de acești harghați jidovești, deci cum își poate închipui cineva, că ar fi fost posibilă ali-

pirea baronului la programul creștin-social și mai ales cum s'ar fi putut să nu spargă el în mod demonstrativ solidaritatea noastră națională? Alegerile pentru consiliul municipal din Cernăuți au fost cel mai bun prilej pentru jidani și pentru toți dușmanii noștri, să demonstreze cu persoana baronului în contra solidarității noastre și contra curentului creștin-social. Li-a succedat, pentru că nu era posibil altfel, pentru că așa pretindea interesul lui Coco și al tuturor dușmanilor noștri. Dar nevoia nevoilor era, că nenorocitul baron a rămas izolat cu desăvârșire. Ei sperau că îndată ce i-se va alia o ceată întreagă de harghați jidovești, pe cari îi vor declara imediat de partid românesc veritabil, nefalsificat, nepângărit cu dogme creștino-sociale, unic îndreptățit a vorbi în numele Românilor bucovineni, unic îndreptățit a fi considerat de serios, deci unic loial, unic patriotic, vor ucide în germine orice tendință de consolidare națională. Inșă ce să vezi? Noul renegat este huiduit de către studentimea universitară și desprețuit de tot Românul de omenie și nime în lume nu încearcă să l ia în apărare afară de foile jidovești.

Dușmanilor neamului nostru li-a mai rămas o unică speranță: deputații aleși în timpurile triste când banul corupției juca primul rol. Că unul din ei și anume Coco Hormuzachi este ales la dorința, după placul și cu banul lui Coco Wassilko, asta a spus-o chiar acesta în plină cameră. Ce legături și ce obligații sunt între ceilalți și între stăpânul lor renegat își poate închipui oricare Român inteligent, care analizează zelumul și străduința neobosită de a crea noul partid jidovit.

Călătoriile lor neconținute la Berhomet, telegrama cea atât de semnificativă a viperei, care s'a lăudat că i-a succedat ne desbine din nou, simpatia nesfârșită cu care este întâmpinată acțiunea vânzătorilor de neam atât în ziazele jidovești, cât și în »Bukowena« a Rutenilor tineri, toate acestea nu sunt numai indicii, ci pentru noi, cari cunoaștem evoluția aceasta tristă mai de aproape, ele sunt argumente netăgăduite — și tot cel ce se atacează noului partid al trădătorilor naționali sau e un om absolut neorientat în politică, — sau e un suflet vândut și stricat, la a cărui aderență partidul național renunță cu plăcere. Inșă nici odată nu ni-a fost o formațiune de partid mai binevoitoare decât aceasta, căci acum se separează elementele cele bune de cele corupte și ni-se dă posibilitatea să ne punem pe muncă desinteresată, fără a ne teme. că niște mercenari plătiți de dușmanii neamului nostru una și una ne vor pune bete în roate și vor zădărnici orice întreprinderi salutare.

Constituirea noului cabinet grec. Noul minister al Greciei a fost constituit în modul următor. D-l Mavromihallis a luat președinția și externele; d-l Triantifacos are portofoliul internelor, Extaxis cel de finanțe, căpitanul de marină Damians și ministrul marinei, Panaghiottis Zumis a primit portofoliul instrucțiunii publice. În Atena și în toate provinciile domnește cea mai desăvârșită liniște.

Un nou proiect pentru autonomia Cretei. După cum circula șvonul, Hilmi pașa a înaintat puterilor protectoare un nou proiect pentru autonomia Cretei.

O propunere foarte potrivită, asupra căreia atragem deosebita atențiune a tinerimei noastre universitare, face distinsul fruntaș ceh d-l Dr. Eduard Lederer, în ziarul »Tribuna« în scopul cunoașterii reciproce și a strângerei legăturilor între poporul ceh și român. Dr. Lederer recomandă ca în anul acesta să se anunțe din partea Românilor și a Cehilor câțiva studenți ca să înceapă sau să continue studiile universitare în Praga respective în București, presupunând că vor avea ca scop, alături de studiul specialității lor, de a cunoaște împrejurările și viața poporului cehes respective românesc, sub toate raporturile cu puțință, și de a le face cunoscute acasă și de a propaga în acest chip alte puncte de legătură în cercuri mai largi între cele două națiuni. Ceia ce ar privi pe studenții români, șederea în Praga pentru ei ar fi cu atât mai recomandabilă, deoarece chiar fără cunoștința prealabilă a limbii ceheste ei vor putea urma imediat studiile lor de specialitate întru cât cunosc limba germană, căci în Praga este alături de universitate și școala de politehnică cehască și câte o universitate și școala de politehnică nemțească. Numai după-acești studenți români își vor fi însușit limba cehască, vor putea trece și la una din școlile ceheste.

Tinerii noștri, cari ar dori să meargă la Praga, să se adreseze d-lui Dr. Lederer (Neuhauz, Böhmen), care dă cu plăcere scrisori de recomandare către profesori universitari și alți fruntași cehi în Praga.

STIRILE ZILEI.

— 18 August v.

Consistoriul metropolitan se va întruni la 2 Sept. n, la Sibiu.

Sfințirea palatului »Tribunei« din Arad, ce era să se facă Sâmbătă, s'a amânat precum aflăm, pe mai târziu.

I. T. Mera, medicul din Karlsbad, reposit zilele trecute, recunoscut și ca un bun scriitor de povești, a lăsat întreaga sa avere de 80.000 coroane pentru scopuri culturale românești, cum află »Tribuna«. Testamentul încă nu s'a desfășurat.

Moșie românească a devenit moșia contelui Ladislau Beldi, din comitatul Târnavă mare. A cumpărat-o d-l avocat Dr. Octavian Vasu, cu prețul de 540.000 cor. Mai de mult moșia era proprietatea familiei Haller. Cum se spune, d-l Vasu, va partela jumătate moșia între săteni, iar jumătate va ținea-o în posesiune. Teritoriul moșiei e de 800 jugăre.

Sf. Maria la Sinaia. Majestatele Lor Regele și Regina României, însoțite de dămele de onoare Bengescu și Puenaru, de domni generali Mavrocordat, col. Magheru, Costinescu, ministrul de finanțe, A. Culoș, directorul eforiei spitalelor civile, au azistat la serviciul divin, care a fost oficiat Sâmbătă la mănăstirea Sinaia, de către archimandritul Dionisie, înconjurat de membrii clerului mănăstirii. Un public numeros a asistat la ceremonie. Majestatele Lor Regele și Regina după terminarea slujbei s'au dus pe jos dela biserică la terasa mănăstirii, unde a avut loc masa oferită săracilor. Soveranii s'au întreținut cu cei cari erau la masă. Regele a vorbit cu un veteran din războiul independenței, iar Regina s'a interesat de costumele naționale pe cari le purtau femeile. Majestatele Lor s'au dus apoi în saloanul de recepție, unde se aflau d-l C. Anghel, prefectul județului cu d-na I. A. Petrescu, dctorul Bărdescu, etc. După ce Soveranii s'au întreținut câtva timp cu persoanele prezente, au făcut o plimbare înainte de a intra la Castel. Serbarea populară, care s'a dat în urmă, fiind favorizată de un timp superb, a reușit pe dep în.

Necrolog. Societatea femeilor române pentru regularea și înfrumșetarea cimiterului gr. or. din Caransebeș aduce la cunoștință, moartea scumpei și neuitatei ei prezidente a doamnei Elena de Iacobiciu, care a răposat Miercuri la 12 25 August la orele 9 antimeridiane în etate de 59 de ani. Inmormântarea răposatei a avut loc Vineri în 14 (27) August a. c. la orele 3 1/2 postmeridiane.

În Focșani a încetat din viață la 16 August v. 1909 Dimitrie F. Calan, în etate de 70 ani, profesor pensionar, fost primar al orașului Focșani, oficer al ordinului Coroana României, decorat cu benemerente cl. I. Inmormântarea a avut loc Sâmbătă.

Constantin Pop, doctor în filosofie, profesor la școala comercială din Galați (România), după o activitate de 24 ani pe terenul învățământului, a încetat din viață în urma unei grele suferințe în 11 (24) August a. c. la căminul părintesc din Rodna-veche la orele 7 seara în etate de 47 ani. Rămășițele pământestis'au inmormântat Joi în cimiterul din localitate.

Odihnească în pace.

Inmanuarea grabnică a depeșilor. Ministrul de comerț a adresat de curând către toate direcțiunile poștelor și telegrafului o ordinațiune referitoare la inmanuarea grabnică a depeșilor. Ministrul a invitat direcțiunile să îndrume organele lor subalterne de a transmite și inmanua prompt și conștientios depeșile intrate. Înțzierile nejustificate ministrul amenință a le pedepsi cu asprime. Reclamațiile făcute de particulari, direcțiunile sunt obligate a le cerceta amănunțit, a delătura piedecile și eventual a porni cercetare disciplinară contra funcționarilor vinovați de neglijență.

O societate pe acții pentru dezvoltarea industriei de casă. Nu este vorba de o nouă întreprindere românească; noi — durere — n'am ajuns încă acolo să ne cugetăm și la înființarea de alte întreprinderi decât bănci și în cazul cel mai bun însoțiri. Este vorba de o societate pe acții, ce au hotărât a o înființa frații noștri,

în perihel 1,3825 sau 206 000 000 km.
în aphel 1,6658 sau 248 000 000 km.
mijlocie 1,524 sau 227 000 000 km.

li trebuiesc 687 zile, 73° adică 1 an 321 zile 17 ore 30 minute 43 secunde pentru a o percurge. Revoluția lui e astfel combinată cu a noastră, încât tot la 26 luni ajunge în opoziție, adică ne trece prin meridian la miezul nopții. Apropierea de noi e mai pronunțată și se reduce la 0,377 sau 56 360 000 km., când opoziția se întâmplă în periheliul lui Mart și în apheliul Pământului, adică în luna lui Iulie sau August. In aceste casuri, diametrul aparent al ecuatorului i-se urcă la 24",8. Iată opozițiile pe o serie de ani :

Opoziția	Distanța	Diametrul
1877	Septembrie	0,377 24",8
1879	Noembrie	0,482 19",1
1881	Decembrie	0,603 15",5
1884	Ianuarie	0,669 13",3
1886	Martie	0,670 14",0
1888	April	0,605 15",4
1890	Mai	0,485 19",0
1892	August	0,377 24",8
1894	Octombrie	0,431 21",7
1896	Decembrie	0,561 16",9
1899	Ianuarie	0,651 14",4
1901	Faur	0,677 14",2
1903	Martie	0,638 14",5

Iar ultimele trei :

	Perihel	Opoziția	Distanța	Diametr.
1905	7 Nov.	8 Mai	0,543	17",4
1907	22 Sept.	6 Iulie	0,411	22,4
1909	13 Aug.	24 Sept.	0,389	24,0

In 8 Mai 1905, când planeta se afla în opoziție față de noi, dacă astronomii martieni ar fi observat cu atenție soarele, ar fi zărit pe la 16 h 19 m, o mică pată neagră, rotundă, ivindu-se la bordul sud-est al discului solar, înaintând treptat și atingând bordul sud-vest în 9 Mai la 1 h 1 m. Acest punct minuseul, apărând de 38-ori mai mic decât Soarele, nu era altceva decât Pământul. Luna îl urma la distanță mic spre sud. Intrarea ei pe disc s'a produs în 8 la 22 h 26 m. iar eșirea în 9 la 6 h. 57 m.

Iată un fenomen foarte rar, care nu se produce decât de patru-ori în 284 ani. Ultimele două treceri (ale pământului în dreptul Soarelui, pentru locuitorii lui Marte) au avut loc în 12 Novembre 1879 și în 8 Noembrie 1800. Proxima, în viitor, va fi abia în 1984.

Pentru Jupiter s'a întâmplat o trecere de alui Marte în dreptul Soarelui în 13 April 1886.

(Va urma).

Slovaci, în scop de a da un mai mare avânt industriei lor de casă. Noua societate este proiectată cu un capital de 25.000 cor. în acții la 50 cor. nominal și scopul ei este, conform programei, valorizarea producțiilor industriei de casă slovacă, a ridica și desvolta gustul poporului pentru acest ram rentabil și în fine a ajutara pe ceice cultivă industria de casă slovacă.

Exemplul Slovacilor ne-ar putea servi și nouă ca îndemn de a urma asemenea și a nu lăsa ca străinii să exploateze și mai departe în folosul lor munca manuală a țărâncelor noastre. »R. E.«

Cununie. Mărioara F. *Negrușiu* și Aron *Moldovan* teol. abs. ne anunță serbarea cununiei lor religioase, ce se va celebra la 12 Septembrie n. în biserica gr-cat. din Pânăde la orele 4 p. m. Părăde — Turdașul-român Sept. 1909.

O nouă cale ferată în China. O frumoasă întreprindere de cale ferată se execută actualmente în Yunnan, provincie chineză situată la Nord de Tonkinul francez: linia căii ferate dela Laokay la Yunnan-Sen, deja exploatată în parte. Distanța între șine este de un metru. Calea complet terminată va cuprinde 147 tuneuri, din care unul va avea o lungime de 650 metri. Podurile, cu o deschidere de peste 20 metri, sunt în număr de 47, cel mai remarcabil este podul metalic, peste care calea ferată trece poteca Faux Namti, la o înălțime de 80 metri; lucrările cu o deschidere variind între 10 m., 60 și 20 m. sunt în număr de vre-o 3000.

Un nou accident al balonului Zeppelin III. Duminecă noaptea balonul Zeppelin a părăsit câmpul Tegel de lângă Berlin spre a se reîntoarce la Friedrichshafen. Din cauza unui nou defect al propelerului călătoria a fost întreruptă în apropierea orașului Wittenberg, spre a se face reparaturile necesare. Balonul își va continua probabil la noapte călătoria.

Expresul Orient atacat cu pietre. Din Constanța se anunță că trenul Expres Orient Nr. 105 a fost atacat alături cu pietre, — de sigur de niște pungași de copii, — între stațiunile Ghimpați și Ciulnița, sau mai exact când trenul intra în halta Ivănești. O piatră mare a lovit în fereastra vagonului, în care se afla Kediul Egiptului. Geamul fiind sfărâmat, s'a produs o mare spaimă. Din fericire nici Kediul, nici vre o altă persoană din suita Sa, nu au fost atinse de piatră sau sfărâmăturile geamului. Ajuns la Constanța, Kediul a căutat să-și arate neplăcerea suferită către reprezentanții autorităților.

Corda frates și-a ținut anul acesta adunarea generală la Haga. Nu găsim în foile din străinătate nici-o știre despre isorava ce ar fi făcut, decât o notiță scurtă, că și anul acesta s'au ivit neînțelegeri. Ziarele maghiare mai adaugă o nouă notiță: »asupra acestor neînțelegeri însă au o influință de armonizare perfectă lucrul banchet oferit de secția maghară...« Va să zică: magnun aldimas fecerunt.

3000 femei scriitoare! Franța de azi numără 3000 femei scriitoare, după o statistică pe care o reproduce »Gil Blas«. In această ceată respectabilă 1500 scriu romane sau povestiri ușoare, 300 se ocupă cu scrieri pedagogice și 300 scriu poezii. Numai jumătate aparțin uniunei scriitoarelor; vre-o 60 sunt membre de ale uniunei autorilor dramatici. Ziariste sunt trecute în statistică 360, dar dintre aceste colaborează aproape 340 la eviste de modă. In celelalte ramuri ale ziaristicii lucrează numai 20 femei. In general se constată o înmulțire a numărului femeilor scriitoare, căci acum 15 ani ziariste de meserie erau numai 8 femei.

Sufragetele americane din New-York își au candidatul lor propriu pentru viitoarele alegeri de președinte al Statelor-Unite. Dacă își vor ajunge scopul, ca succesor al lui Taft va intra în Casa Albă Miss Jane Adams. Prop ganda a și început iar în Boston va avea loc în curând o mare întrunire electorală, care să susție candidatura primei președinte femei. Sufragetele lucrează cu tot zelul; Miss Addams însă, care e cunoscută ca o oratoare distinsă, având un talent rar de organizatoare, încă nu și-a exprimat părerea.

Episcop membru în direcțiune. »Societatea căii ferate Cransebeș-Hațeg«, a ales de noi membru în direcțiune pe L. P. S. Sa d-l episcop gr-cat. din Lugos, Vasilie Hossu, Luchies Carol și d-l Dr. Ernyeș Pál.

In Aquilea s'au făcut săpături în subterane și s'a dat peste un mozaic foarte

bine păstrat în întindere de 4000 de m. p. Sunt ornamente geometrice, colorate și scene de vânătoare și de războiu. Această descoperire aruncă lumina cea mai vie asupra artei de pe vremea lui Constantin cel Mare și de mai încoace.

Știri mărunte. Ministrul francez al lucrărilor publice, poștelor și telegrafelor, a semnat 146 reintegrări de poștași destituiți din cauza grevei de acum câte-va luni.

— După o statistică oficială în ultima săptămână au reînceput munca 23 mii lucrători suedezi.

— Fluviul Santa-Catarina (America) s'a revărsat pricinuind mari inundații; numărul morților ar fi de 300 și locuitorii fără adăpost 15.000.

Cenușa lui Budha.

Știrea dată întâiu de »Vossische Zeitung« este acum reluată și complectată de către »Berliner Zeitung«. Se confirmă anume, că în săpăturile ce se fac de către secția arheologică a guvernului indian aproape de Pasa-var, s'au găsit resturi de cenușă de a lui Budha, prințul din Kapilnvasku și întemeietorul religiei budhiste. Descoperirea a făcut-o d-rul Spoorer și ea consistă în ruinele unei mari pagode budhiste și un vas făcut din cristal de munte în formă hexagonală, prevăzut cu stampila împăratului Kanishka, a cărui domnie cade pe la începutul erei croștine, fiind un fervent propagator al doctrinei budhiste. Vasul este împodobit de un relief, — figura lui Budha încunjurat de discipoli. Ca simbol mai figurează o floare sfântă de lotus și câteva inscripții, dar cu literile atât de diformate încât învățații au descifrat până acum numai numele împăratului Kanishka și a artistului grec Agesilaus, constructorul Pagodei.

Vasul de cristal conține numai o parte din cenușa lui Budha, deoarece dela moartea lui, în 482 înainte de Christ, cenușa lui fu împărțită în opt părți și dăruită școlărilor săi. Mai anii trecuți s'a mai descoperit un vas cu cenușe în India; acum s'a descoperit al doilea. Cea descoperită acum doisprezece ani fu împărțită, cu autorizarea guvernului englez, între templele din Burma, Siam, Ceilon și laponia.

Ne închipuim ce sfântă și intensă emoțiune va cuprinde din nou spiritele orientului, față de noua și prețioasă descoperire, gândind numai la acel mic vas de cristal, care cuprinde cenușa câtorva oase, ni se transmite par'că ceva din aceea emoțiune, căci credința lui Buddha stăpânește astăzi sute de milioane și în fața tuturor oamenilor — chiar acela ce nu urmează sufletește nici o credință religioasă — apare luminoasă și măreață figura prințului Siddhartha de Kapilvasthu, fiul regelui Sudhodana și a reginei Maia, a celui erou, care a renunțat mării crăești pentru a deveni Buddha și a împrăștia »lumina Asiei« și perceptive de cea mai adâncă înțelepciune.

Gândind, — se deschide înaintea noastră cea carte a cărților, bogata Rig Veda — care desfășoară povețe înălțătoare și ne urcă mai presus de ori care altă învățătură religioasă pentru că emancipează pe om de sclăvia ori cărui Dumnezeu, făcându-l să atârne nu de vre-o frică de pedeapsă, nu să tremure înaintea unor zei răzbunători sau cruzi, ci să asculte de propria sa demnitate și în ea să aștepte răscălpăt și pedeapsă, din clipa când răsare din marea Neant până când dispăre în fericirile liniștite ale Nirvanei.

Rig-Veda atacă problema existenței universale înainte de D-zeire însăși.

»La început întunecimea era învăluită de întunecimi; apa era fără mișcare. Totul era haos, iar în sânul acestui haos se odihnea Ființa. Marele Tot se născu prin forța propriei sale energii. La început Amoral (Kama) trăia în el și din firea lui își primi germele omenesc...

...Cine a văzut ființa primordială în timpul nasterii sale? De unde a venit substanța, care îmbrăcat ceea ce era fără subștanță? Au venit din pământ viața și sângele; dar de unde a venit sufletul? Ce înțelept poate răspunde? Infinita roată a lui Agni își urmează mișcările... Discul soarelui înaintează și în el fu depusă jumea...«

De-adreptul din această doctrină pan-teistă Rig-Vedistă sunt inspirate versurile lui Eminescu:

La început pe când ființă nu era, nici neființă, Pe când totul era lipsă de viață și voință; Când nu s'ascundea nimic, deși tot era ascuns, Când pătruns de sine însuși odihnia cel nepătruns Fu prăpastie? Genună? Fu noian întins de apă?

Ca și toți cugetătorii mari, Eminescu a alergat să se adape la filosofia înțeleptului Budha Sakya Muni, a cărui cenușă, împărțită în multe morminte, vorbește și astăzi cugetării și simțirii universale, prin lumina cărților Rig-Veda pe care le vom răsfoi încă.

Mulțămită publică.

In amintirea regretatei răposate Agafia Pap nasc. Gomboș, d-l Dr. Laurențiu Pop avocat în Abrud și soția Elvira nasc. Făgărășan, au donat fondului »coroanelor eterne« administrat de reuniunea fem. rom. din Abrud, Abrud-sat și jur, suma de 10 (zece) cor. Reuniunea le exprimă sinceră mulțămită și pe această cale.

Abrud, 28/VIII 1909.

Sabina Borzia,
cassiera r.un.

ULTIME ȘTIRI.

Arad, 31 Aug. La Pecica a fost o adunare populară a mai multor mii de kosutiști, primind moțiunea deputatului Lazar Zoard, în care se cere banca autonomă. Din adunare s'au trimis depeșe de aderență lui Iusth și Fr. Kossuth. Se fac pregătiri pentru un meting la Târgu-Mureșului.

Budapesta, 31 Aug. Medicii americani au încoronat statuia lui Washington din Parc. Au fost o mulțime de oameni de față. Apponyi a vorbit pentru frățietatea americano-maghiară. S'a cântat imnul maghiar și cel american.

Oradea-mare, 31 August. Eri s'a surpat construcția de fier a coperișului în zidire pentru adăpostirea mașinilor de tren. Muncitorii fiind tocmai la prânz, nenorocire s'a întâmplat numai cu unul, care era din întâmplare pe-acolo. Pe acesta l'au dus sdrobot de tot în spital. Coperișul surpat avea o întindere de peste o sută metri, și catastrofa a venit pe urma construcției defectuoase.

București, 31 Aug. Ziarele străine au reprodus știrea că vizita pe care Regele Carol urma s'o facă la Viena în zilele de 5 și 6 Septembrie a fost amânată din cauza boalei Reginei. Știrea aceasta este absolut falsă. Regina nu se află cătuși de puțin suferindă, iar Suveranii sunt hotărâți a nu părăsi țara în anul acesta. MM. LL. vor rămâne la Sinaia până la începutul lunii Octomvrie.

Atena, 31 August. Noul minister este inspirat în politica sa externă de sentimente sincere și constante de pace și va continua să aibă o atitudine corectă și leală, față de marile puteri. Va prezenta camerei un proiect de reforme asigurând o dezvoltare normală a țării și utilizarea eficace a resurselor ei. In urma decretului amnestiind pe militari, trupele revoluționare s'au întors în cazarme fără incident. Opinia publică este liniștită și așteaptă cu încredere con vocarea camerelor. Ofițerii și trupele au aclamat pe rege. Colonelul Borlar, șeful mișcării, i-a invitat să reintre în legalitate și disciplină.

New-York, 31 August. Fluviul Orinoko s'a revărsat peste maluri și a inundat opt sate luând cu sine 500 de case. Trei mii de persoane sunt fără adăpost.

Diverse.

Un mosafir mult așteptat pe cer. Astronomii se bucură. Ei așteaptă sosirea unei vechi cunoștințe a lor. pe care însă prea puțin din're ei — dacă ar fi unul măcar — l'au văzut vre-o dată. L'au văzut astronomii din anul 12 înainte de Christos, se afirmă că l'au văzut și cei cari contempiau stelele în anul 240 înainte de era creștină; dar l'au admirat locuitorii pământului în anii 218, în 530, în 760, în 1066, în 1145, în 1301, apoi în

1456, în 1531, 1607, 1692 și în 1705 când astronomul Eduard Halley i a calculat orbita din care pricină musafirul rar a că-pătât numele celui care îi a calculat orbita: e cometa Halley.

Cometa Halley va apare deci pe ceriu în Septembrie anul acesta, ea are o coadă foarte frumoasă; în 1607 coada ei strălucitoare ar fi fost de 7 grade lungime, în 1456 ea ar fi avut 60 grade.

Cometa se apropie zilnic de pământ cu vreo 4 milioane kilometri, cum însă cometele sunt capricioase nu se poate stabili cu exactitate matematică sosirea lor. Se crede deci că va sosi în Septembrie sau în Octomvrie. La începutul lui Septembrie cometa Halley va fi la 550 milioane kilometri departe sau aproape de pământ, la sfârșitul lui Octomvrie numai de vreo 290 milioane kilometri.

Un nou fel de accident. A venit vremea că atunci când facem o asigurare contra accidentelor, să cerem să se prevadă în polița de asigurare și cazul, când ț-ar scoate ochi acul pălăriei vre-unei doamne. Intr'adevăr, ziarele franceze relatează faptul că de câțva timp se înmulțesc cazurile de accidente provocate de ace de pălării.

Unul s'a ales cu un ochi crăpat, altul cu unul scos și așa mai departe.

Aceste accidente se întâmplă la Paris mai ales în tramvae, în metropolitane, din cauza opririlor brusce. Publicul masculin a început să se agite și e vorba ca poliția să dea o ordonanță prin care să se impue ca orice ac de pălărie să fie prevăzut la vârful cu un dop care să-i facă inofensiv. Ideea e ingenioasă și de sigur că se va pune în practică.

La tipografia și librăria A. Mureșianu

se pot procura următoarele:

	C. b.
Ivanovici: Valurile Dun. Vals . . .	— 36
Păba F. C.: Potpouriu din melodii națion. rom.	— 70
Concordia Vals	— 50
Victoria-Quadril	— 40
Harmonia-Quadril	— 40
Porumbescu: Baladă pentru violină 2 u aacompaniare de pian	1.—
" P i c u r i u din opereta	50
" Craiu nou	2—
" Uvertură din opereta „Craiu nou“	1.50
Nr. 1: »Destăpră-te Române«.	
Nr. 2: »Luna dorme«.	
Nr. 3: »A oleo!«	
Nr. 4: »Suspine crude«.	
Nr. 5: »Cât te-am iubit«.	
Nr. 6: »Călugărul din vechiul schit«.	
Nr. 7: »Pentru tine Iano«.	
Nr. 8: »Două fete spală lână«.	
Nr. 9: »Ce te legeni codrule«.	
Nr. 10: »Steluța«.	
Nr. 11: »Cuceruz cu frunza'n sus«.	
Nr. 12: »Fetișo din acel sat«	
Nr. 13: »Popa dice că nu bea«.	
Nr. 14: »Inimiăra mea«.	
Nr. 15: »Am un leu și vră'suș'1 beau«.	
Nr. 16: »Pusere gabiă'n cioc«.	
Nr. 17: Imnul regal român.	
Nr. 18: Cântul gîntei latine.	
Nr. 19: Tricolorul. Imn patriotic.	
Nr. 20: Steagul nostru. Imn patriotic.	
Nr. 21: Mama lui Ștefan cel mare.	
Nr. 22: Domnul Tudor, cântec național.	

Fie-care număr 20 banî.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.

Râm.

Redactor respons.: Victor Branice.

Wällischhof,

sanatoriu aranjat — după sistemul De Lahmann — cu toate întocmirile modern ale terapiei fizicale și dietetice; 1/2 oră depărtare dela Viena în regiune romantică și sănătoasă. Posta și telegraf: Maria-Euzensdorf bei Wien.

Cu deslușiri și prospecte stă la dispoziție direcțiunea și medicul șef al stabilimentului:

Dr. Marius Sturza

Dr. STERIE N. CIURCU.

VIII Kochgasse Nr. 29 — Viena

Consultanți

on celebritățile medicale, cu specialiștii de la facultatea de medicină din Viena.

Telefon nr. 17065.

Cursul la bursa din Viena.
Din 30 August n. 1909.

Renta ung. de aur 4%	113.40
Renta de corone ung. 4%	92.70
Imp. câil. ter. ung. în aur 3 1/2%	82.25
Imp. câil. fer. ung. în argint 4%	92.50
Bonuri rurale croate-slavone	94 —
Imp. ung. cu premii	202.50
L. suri pentru reg. Tisei și Seghedin	145.25
Renta de hârtie austr. 4 1/10	95.90
Renta de argint austr. 4 2/10	95.80
Renta de aur austr. 4%	117.35
Renta de corone austr. 4%	95.75
Bonuri rurale ungare 3 1/2%	85.15
Los iri din 1860	162.50
Acțiunile Băncii ung. de credit	1773. —
Acțiunile Băncii austr. de credit	759.50
Acțiunile Băncii austro-ung.	654. —
Napoleondori.	19.07 1/2
Mărci imperiale germane	117.35
London vista	239.65
Paris vista	95.20
Neto italiene.	95. —

Cursul pieței Brașov.
Din 31 August n. 1909

Banconote rom. Cump.	18.98	Vend.	19.04
Argint român	18.80	"	19. —
Lire turcesci	21.40	"	21.50
Sens. fonc. Albine 5%	100. —	"	101. —
Fute Rusesci	251.50	"	2.53
Galpoendori.	19. —	"	19.12
Naibeni	11.20	"	11.40
Mărci germane	11.17	"	11.750

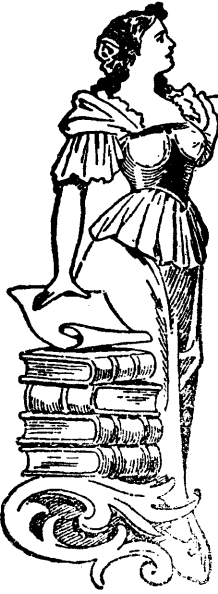
SĂNĂTATEA

este cea mai scumpă binefacere pentru
Dama, se poate conserva și cultiva folosind
CORSET GRADEFRONT
care este comod și modern.
se capătă după măsură sau gata numai în
MAGAZINUL
Mme B. GOLDSTEIN,
Confectionare de corsete specialitate
BRAȘOV, Strada Vămei Nr. 21

GEORGE BUCĂ

croitor bărbătesc,
Brașov, Strada Orfanilor Nr. 7.
Confectionează:
Costume moderne.
Fason elegant.
Depozit de
Stofe veritabile englezești.

Slăbirea de nervi

este a se atribui sau încordărilor diferite ale inimii unei munci prea iritătoare, unei lucrări spirituale prea încordate, sau urmăriilor simțimentelor noastre îngrijorate și dure-roase etc. sau ocaziilor reușite prea agitate a secolului nostru. Persoane cu nervi slabi care lăncezesc în lipsa de putere și energie a încercat ca cu ajutorul Electricității să se tămăduiască, și astăzi n'au destule cuvinte de mulțumită și de laudă pentru efectul bun al curentului electric. Pentru aceia recomandăm tuturor celor ce suferă de slăbiciune să-și procure broșura noastră „Tratat despre Electroterapia modernă. Această broșură o vor primi gratis și franco toți aceia cari se vor provoca la ziarul nostru.

Institutul de ord. medical
„ELECTRO-WITALIZER“
Budapesta IV., Károly-körút 2. Felem. 51.

Johann Szvetlik, din Alsófehérvár scrie în 29 Dec. 1908. „Mă simțeam rău din cauza slăbiciunii și nu mai am răgășeli, sunt iarăși vesel și mi-am recăpătat pofta de lucru. Umbrelul mie mai ușor și mai e astie. Cu un cuvânt mă simt cu mult mai bine ca înainte. Aparatul îl folosesc încă și acuma, el funcționează perfect.“

Coupon pentru o carte de cinste:

Institutul de ord. med.
„ELECTRO-VITALIZER“
Budapesta, IV. Károly-körút 2 felem. 51.
Rog a-mi trimite gratis și franco, în
cuvântă închisă op 1: „SISTEMUL de
VINDECARE ELECTRIC MODERN“
pentru { bărbați
 femei
Numele: _____
Comuna și
poșta ultimă _____
Tae și lipește pe o corespondență.

Plecarea și sosirea trenurilor de stat reg. ung. în Brașov.

Valabil din 1 Mai st. n. 1909 și până în 1 Oct. st. n. 1909.

Plecarea trenurilor din Brașov.

Dela Brașov la Budapesta:

- I. Trenul mixt la ora 6-20 min. dim.
- II. Tr. accel. (peste Clușiu) la ó. 2-14 m. p. m.
- III. Trenul de pers. la ora 7-40 min. séra.
- IV. Tr. accel. p. Arad la órele 10-26 m. séra.
- V. Tr. accel. p. Arad la órele 6-00 min. dim.

Dela Brașov la București:

- I. Trenul de persoane la ora 3-16 m. dim.
- II. Trenul mixt la órele 12-05 m. p. m.
- III. Trenul accel. la ora 2-19 min. p. m. (ce vine pe la Clușiu).
- IV. Tren mixt la órele 6-40 séra.*
* (care circulă numai la Predeal).
- V. Tren accel. la órele 4-59 min. dim.*
* (până la 15 Noemvrie)

Dela Brașov la Kezdi-Osorheiu Bereczk și Ciuc-Ghimes:

- I. Trenul de pers. la ora 5-15 min. dim.*
- II. Trenul mixt la ora 8-58 min. a. m.*
- III. Trenul de pers. la ora 3-05 m. p. m. (are legătură cu Ciuc-Sereda).
- IV. Tren de pers. la ora 7-00 m. séra.*
* (are legătură numai la Szepszi-Szt.-György)

Dela Brașov la Zărnești (gara Bartolomeu)

- I. Trenul mixt la ora 8-40 min a. m.
- II. Trenul mixt la ora 4-16 min. p. m.
- III. Tren mixt la ór. 9-40 séra.

Dela gara Bartolomeu la Făgăraș:

- I. Tren de pers. la ora 4-37 m. dim.
- II. Tren la ora 7-17 minute dim. a. m.*
- III. Tren la ora 10-30 minute p. m. (are legătură până la Nagyszeben sos. 8-59 seara).
- IV. Tren la ora 3-27 minute p. m.*
- V. Tren la ora 5-17 minute p. m. (* până la Feketehalom.)

Sosirea trenurilor în Brașov:

Dela Budapesta la Brașov:

- I. Tren acc. p. Arad la órele 4-52 m. dim.
- II. Trenul de persoane la ora 7-08 dim.
- III. Tr. accel. poste Clușiu la ó. 1-44 m. p. m.
- IV. Trenul mixt la ora 8-56 min. séra.
- V. Trenul accel. la ora 10-04 seara.

Dela București la Brașov:

- I. Tren. de pers. la ora 7-28 min. dim. (numai dela Predeal).
- II. Trenul accel. la ora 1-33 min. p. m. (Are legătură cu Sibiu și Cluj).
- III. Trenul pers. la ora 4-55 m. p. m.
- IV. Trenul mixt la ora 9-18 min. séra.
- V. Trenul accel. la ora 10-14 min. seara.*
* (până la 15 Noemvrie).

Dela Bereczk-Kezdi-Osorheiu și Ciuc-Ghimes la Brașov:

- I. Trenul de persoane la ora 8-16 m. dim.* (are legătură cu Ciuc-Sereda)
- II. Trenul de pers. la ora 1-59 m. p. m.*
- III. Trenul mixt, la ora 6-33 m. séra.*
- IV. Tren mixt, la órele 10-08 m. séra. (* au legătură cu Ciuc-Ghimes).

Dela Zărnești la Brașov (gar. Bartolomeu)

- I. Trenul mixt la ora 7-17 min. dim.
- II. Trenul mixt la ora 1-44 min. p. m.
- III. Tren mixt la ora 7-07 séra.

Dela Făgăraș la gara Bartolomeu:

- I. Tren la ora 6-44 min dimineața.
- II. Tren la ora 9-41 min. a. m.*
- III. Tren la ora 11-55 min. a. m.
- IV. Tren la ora 6-31 minute p. m.*
- V. Tren la ora 10-04 minute seara. (* dela Feketehalom.)

Deschidere de magazin cu haine!

Strada Porții nr. 9-II

sub **FIRMA**

Izsák Henrik és Társa

aranjat după recerintele de astăzi cu haine de

bărbați, băieți și copii,

lucrate din cele mai fine și moderne stoffe
cu prețuri ieftine.

Este în interesul fiește-căruia, ca înainte de ce
își cumpără haine, să ne cerceteze magazinul nos-
tru aprovisionat bogat cu cele mai moderne
haine cu prețuri ieftine.

Aranjament separat pentru haine de copii de 3-10 ani.

Bogat asortiment cu haine pentru școlari.

Serviciu punctual și cu atențiune.

Deviza magazinului:

Eftin, dar cu bani gata!

(708,1-20.)

TIPOGRAFIA

A. Mureșianu

Brașov, Târgul Iaului Nr. 30.

Acest stabiliment este provădut cu cele mai
bune mijloce tehnice și fiind bine asortat cu tot
felul de caractere de litere în cele mai moderne
este pus în pozițiune de a putea executa ori-ce
comandă cu promptitudine și acurateță, precum:

IMPRIMATE ARTISTICE
ÎN AUR, ARGINT ȘI COLORI.

CĂRȚI DE ȘTIINȚĂ,
LITERATURĂ ȘI DIDACTICE

STATUTE.

FOI PERIODICE.

BILETE DE VISITĂ
DIFERITE FORMATE.

PROGRAME ELEGANTE.

BILETE DE LOGODNĂ ȘI DE NUNTĂ
DUPĂ DORINȚĂ ȘI ÎN COLORI

ANUNȚURI.

REGISTRE ȘI IMPRIMATE
pentru toate speciile de serviciiuri.

BILANTURI.

*Compturi, Adrese,
Circulare, Scrisori.*

Cuvertă, în toată mărimiă

TARIFE COMERCIALE,
INDUSTRIALE ȘI HOTELURI
ȘI **RESTAURANTE**

PREȚURI-CURENTE ȘI DIVERSE

BILETE DE ÎNMORMENTARI.

Comandele eventuale se primesc în biroul
tipografiei, Brașov Târgul Iaului Nr. 30, în eta-
giul, înderept în curte. — Prețurile moderate.

Comandele din afară rugăm a le adresa la

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașov.

„Gazeta Transilvaniei” cu numărul 4 10 fier
se vinde la zaraful Dumitru Poa, la tătungeria de pe
parcul Rudolf și la Eremias Nepoti.